

PIRMASIS MOKSLEIVIŲ HERALDIKOS KONKURSAS

Meilutė Peikštenienė

Lietuvos nacionalinio muziejaus Edukacijos skyriaus vedėja

2000 m. liepos 4 d. LNM buvo atidaryta Valstybės dienai skirta paroda „Lietuvos heraldika: iš Lietuvos nacionalinio muziejaus rinkinių“. Joje pristatyta istorinė heraldika - Lietuvos valstybės herbo raida, LDK miestų, miestelių, kilmingųjų giminių herbai, antspaudai, monetos, dokumentai, vėliavos, epitafinės plokštės, dailės kūriniai, knygos, bažnytiniai ir buitiniai daiktai. Heraldika - tautos istorijos ir kultūros dalis. Norėdami sudominti moksleivius ir jų tėvus šia istorijos mokslo disciplina, paskelbėme konkursą „Mano herbas“. Savo šeimos ar giminės herbą moksleiviai turėjo kurti pagal heraldikos taisykles, parašyti herbo paaiškinimą. Parengėme lankstinuką, puslapį internete, pamokėlę. Gavome 23 moksleivių nuo 9 iki 14 metų darbus: iš Vilniaus - 5, iš Kauno - 2, iš Klaipėdos - 1 ir iš Vilkaviškio r. Gižų vidurinės mokyklos - 15. Gižų vid. mokyklos moksleivius kurti herbus paskatino dailės mokytoja Virginija Armanavičienė. Ji vaikus buvo atvežusi į parodą, jie dalyvavo ir pamokėlėje.

Įvertinti darbus maloniai sutiko Lietuvos heraldikos komisijos pirmininkas habil. dr. Edmundas Rimša, komisijos narys, ne vieno herbo autorius, prof. Juozas Galkus. Muziejaus vertinimo komisijos narė buvo ir parodos rengėja Rima Staričenkaitė. Moksleivių herbuose atsispindėjo tėvų ir senelių pomėgiai, profesijos. Įvertinti spalvingus, bet heraldikos taisyklių dažnai neatitinkančius, tačiau nuoširdžius darbus, skiriant vietas, komisijai buvo labai keblu. Pasiūlėme skirti ne vietas, o prizininkus. Jų buvo išrinkta 18. Kiekvienam įteiktas I heraldikos konkurso dalyvio liudijimas, patvirtintas garbių komisijos narių parašais. Prizininkams buvo įteikti stikliniai puodeliai su išgraviruotais jų herbais. Esame dėkingi uždarajai akcinei bendrovei „Diprintas“, parėmusiai konkursą ir nemokamai išgraviravusiai herbus. Darbas jiems buvo labai nelengvas, nes pirmą kartą teko išgraviruoti spalvingus vaikų piešinius.

Jau 2001 m. sausio 4 d. muziejaus salėje susitiko kūrėjai ir vertintojai. Čia buvo eksponuoti moksleivių darbai. Habil. dr. E. Rimša pakomentavo sukurtus herbus, paaiškino svarbiausius herbo kūrimo principus. Prof. J. Galkus papasakojo apie nelengvą herbo kūrimo darbą. Garbūs komisijos nariai pabrėžė, kad net dailininkams profesionalams, sukūrusiems ne vieną herbą, tenka plūšėti pusę metų ar net metus, kol herbas būna patvirtintas Lietuvos heraldikos komisijos. Moksleiviai buvo paskatinti labiau domėtis heraldika bei tobulinti savo herbus.

Muziejuje veikiančios trimetės pradinukų mokyklėlės „Pažinimas“ metų užduotis - „Klasės herbas“. Vasarą konkursų „Mano herbas“ ir „Klasės herbas“ prizininkų darbai bus eksponuojami muziejuje. Prizininkų darbus bus galima pamatyti muziejaus interneto svetainėje <http://www.lnm.lt/edukacija>.